

*halkennettu Hauhepellään
2.8.1977 Jaan PICAL*

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO

Kertomus kaivauksesta, jonka tutkija Lasse Laaksonen suoritti Rautjärven Miettilässä 9.-11.6.1982.

Rautjärven kunta kääntyi keväällä 1981 museoviraston rakennushistorian osaston puoleen toivomuksella, että museoviraston toimesta tutkittaisiin ja inventoitaisiin Rautjärven entisen kuntakeskuksen alueella Miettilässä sijaitsevat historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. Kysymyksessä ovat 1790-luvulla rakennettujen venäläisten kasarmien pohjat, jotka ovat osittain jääneet uudemman rakentamisen jalkoihin. Alueen koskemattomuutta uhkaavat myös TVL:n Kymen piirin laatimat tienparannussuunnitelmat. Neuvottelujen perusteella päätettiin tutkimus toteuttaa kesäkuussa 1982 siten, että tutkija Lasse Laaksonen suorittaa paikalla inventoinnin sekä johtaa Rautjärven kunnan tarvittavia raivaus- ja tutkimustyöryhmää (5 miestä). Lisäksi kunta antaa käyttöön kahden miehen suuruisen mittaustyöryhmän, joka tutkijan ohjeiden mukaan laatii tarvittavat kartat.

Suoritetusta inventoinnista on karttoineen ja valokuvineen erillinen kertomus.

Kaivauskohde I

Edellä mainitun inventointi- ja kartoitustyön yhteydessä suoritettiin koekaivaus oheiseen liitekarttaan merkityllä alueella I. Kaivauksen tarkoituksena oli selvittää parhaiten säilyneen kasarmin keskikohdassa sijaitsevan uunin perustuksen rakenne.

Tarkoitusta varten avattiin 350 x 350 cm:n suuruinen ruutu. Turpeen (6 cm) poiston jälkeen maa oli savipitoista, tiilen murujen sekaista maata. Tiiliaines oli punatiiltä. Noin 10-15 em:n paksuisen e.m. maakerroksen alta tavattiin kiveys, joka oli pinnaltaan tasattu noin 3-5 cm:n vahuisella savikerroksella. Savi ulottui syvyys suunnassa kivien väliin. Savi oli pantu kivien päälle kiveyksen latomisen jälkeen. Tämä voidaan päätellä siitä, että saven alla oli kiven välissä rakoja ja koloja, jotka eivät olleet maalla täyttyneet. Kiveys on leveydeltään 240-250 cm. Suurimmat käytetyt kivet ovat suuruudeltaan 30 x 50 cm. Kivien yleiskoko on ø 15 xm. Kivikerroksen paksuus on 15-20 cm.

Kiveyksen paljastamisen ja valokuvaamalla tapahtuneen dokumentoinnin jälkeen purettiin kaivausruudun keskiosasta noin 100 cm:n levyiseltä kaistalta kivet. Pintakerroksen poistamisen jälkeen osoittautui, että kivien alapuolella oli savikerros. Sen alla oli edelleen uusi kivikerros. Savikerros tiiviiksi pohjettu tai hakattu märkänä ja sen paksuus oli 3-5 cm.

Toinen kivikerros oli rakennettu osittain suuremmista kivistä kuin ensimmäinen kerros. Kun kivet poistettiin, oli niiden alla soran ja pienen kiven sekainen kerros, jonka paksuus oli 3-5 cm. Sen alla oli kolmas kivikerros.

Kolmas kivikerros on rakennettu samanlaisista kivistä kuin ensimmäinen kerros. Kolmen kivikerroksen kokonaispaksuus oli välitäytteenä 40 - 43 cm. Alimman kivikerroksen alla maa on liikuteltua noin 5 cm:n syvyydeltä. Sen jälkeen seuraa koskematon kellertävä hiesunsekainen hiekka.

Löytöjä ei kaivauksen yhteydessä tehty. Turpeen ja kiveyksen välissä olleessa kerroksessa oli runsaasti tiilenpaloja. Yleisimmät tiilimitat olivat 5-5,5 cm x 13-13,5 cm x ?. Palojen joukossa oli myös yksi ehyt tiili suuruudeltaan x x cm, joka otettiin talteen. Jätettä varsinaisesta kalkkilaastista ei paikalta löytynyt.

Kaivauksen päättyessä ruudun kodalla kivet pantiin uudelleen takaisin paikoilleen, maa kasattiin niiden päälle ja alue turvetettiin.

Kaivauskohde II

Noin 3 metrin päässä kohteesta I, rakennusjäännöksen eteläisen seinänperustan päätä avattiin 100 x 200 cm:n suuruinen koekaivausruutu. Turpeen poiston jälkeen ilmeni, että seinän perustana oli ladottu kivimuuri. Se oli paikalla sijainneen rakennuksen sisä- ja ulkopuolelta tuettu ja suojattu maavalleilla. Kivetyn osan leveys on noin 60 cm ja sen korkeus noin 40 cm. Muuri muodostuu toistensa päälle tiiviisti ladotuista kivistä, joiden välissä ei ole sideaineita. Maavallin leveys koeruudun kohdalla oli kiveyksen molemmin puolin noin 60 cm.

Kaivauskohde III

Samanlainen koeruutu, suuruudelta 100 x 200 cm avattiin myös toiselle puolelle rakennusta, noin 10 metrin päähän kohteesta I. (kts. liitekartta). Täällä seinärakenne osoittautui samanlaiseksi kuin kohteessa II. Seinän leveys oli n. 60-70 cm näkyviin otetun kiveyksen osalta. Kiveyksen ulkopuolella on tältä kohdin noin 150 cm:n levyinen maavalli, joka on kerkeampi kuin kohteessa II. (Se selittynee siten, että tässä kohdassa on sijainnut rakennuksen eteinen. Seinän ulkopuolella sijaitsevat kuopat merkinnevät portaiden sijaintia).

Sekä alue II että III peitettiin ja turvetettiin tutkimuksen päättyessä.

Lasse Laaksonen

LIITTEET

- asemapiirros kaivauskohteista
 - luettelo otetuista valokuvista
- } minä? 9.3.89/ale